

UDALAK ERATZEKO ARAUAK

I.- ERATU AITZIN EGIN BEHARREKOAK

a) **Egiaztagutunak aurkeztu.**- Hautetsi guztiek hala direla ziurtatuko duen egiaztagutuna aurkeztu beharko dute Udaletxearen Idazkaritza Nagusian. Halaber, Zonaldeko Hauteskunde Batzordeak, udalbatzak eratu aitzin, hautetsien izaera ziurtatuko duten egiaztagiriak igorriko ditu udaletxeetara.

b) **Hautetsiek interesak aitortu behar dituzte.**- Udalbatzako kide guztiek, beren karguaz jabetu aitzin, izan dezaketen bateraezintasunari, diru-sarrerak sortzen dizkieten edo sor diezazkieketen edozein jarduerari eta beren ondareari buruzko aitortpena egin beharra daukate. Aipatu aitortpena udalbatzak onartutako ereduetan egin behar da. Nolanahi ere, aipatu eredu hori oraindik onartu ez bada, NUKFn badira FEMPk landutako ereduak.

Martxoaren 10eko 1/2003 Lege Organikoak xedatutakoaren arabera, beren segurtasuna edo ondasunak, edo beren senitartekoenak, mehatxupearantz ematen dituzten zinegotziek aipatu aitortpena Autonomia Erkidegoan eskumena duen organoaren aitzinean egin ahal izanen dute. Aitorpen horiek Erregistro Berezian, horretarako sortuan, erregistratuko dituzte. Halakoetan, udalbatzako kide bakoitzak udaleko idazkariari aipatu aitortpena egina dituela ziurtatuko duen egiaztagiria emanen dio.

c) **Kargua uzten duten zinegotziek egindako azken bileraren akta onetsi.**- Kargua uzten duten zinegotziek egindako azken bileraren aktaren onespena hauteskunde-legeriak Udalak eratzeko bilera egiteko ezarrita duen data baino hiru egun lehenago eginen da. Hauteskundeen ondoko udalak abenduaren 7an eratu behar direla kontuan hartuta, osoko bilkurak, edo, bestela, Gobernu Batzordeak, abenduaren 4an (Antolamendu eta Jarduera Araudiak -AJA- bere 36. artikuluan xedatutakoaren arabera) bilera egin beharko du azken bilkuraren akta onartzeko, soil-soilik.

d) **Ez-ohiko kontaketa eta ondarearen inbentarioa prestatu.**- Idazkariak, edo, bestela, Kontu-ikuskatzaileak, Udalbatza hautatu berria eratuko den egunean ez-ohiko kontaketa egitearren, eta esku-dirutan dauden izakinen eta Entitateak kutxetan nahiz Bankuetan dituen berezko baloreen egiaztagiriak eguneratuta egon daitezen, beharrezkoak diren dokumentuak prestatu behar ditu.

Idazkariak, halaber, Udalbatzaren eta horren baitan dauden Erakunde Autonomoen ondarearen inbentarioari dagozkion dokumentuak prestatuko ditu egiaztatutako izan daitezen, Nafarroako Toki Entitateen Ondasunei buruzko Arautegiko 88.1 artikulua betez.

e) **Udalbatza osatzeko bilkura deitu.**- Udalbatza osatzeko bileraren deia alkate eginkizunetan dagoenak egin behar du bilera-eguna baino bi lanegun, gutxienez, lehenago, eta, ahal bada, zirkular honetan jasotako c) atalean aipatzen den kitapena egin ondoren. Deialdian bilera zein orduetan eta lekutan eginen den jasoko da, udalbatza-aretoan, hain zuzen ere.

Bere kargua uzten duen alkatea deialdia egiteko ez badago, gaixo badago, bilera deitzeari uko egin badio edo beste edozein arrazoirik badago, zinegotzi hautetsiek erabakiko dute udalbatza eratzeko bilkuraren hasiera-ordua, aldeztuz aitzinetik adostuta.

Aitzineko prozedurak gauzatzetik ez balego, Idazkariak finkatuko du Udalbatza eratzeko bilera-ordua, zerrenda-buru diren zinegotzietan kontsulta egin ondoren.

Azkenik, zenbait udalek idazkari bera izaten dutela kontuan hartuta, halakoetan, bileraren ordua adostu egin beharko da Idazkaria Udal bakoitzaren eratzeko-bilkurara joan dadin. Xede horretarako, zerrenda-buru diren zinegotzi-hautetsiekin adostutako erabakia hartuta, ordutegi egokia finkatuko da.

II.- UDALBATZA ERATU ETA ALKATEA IZENDATU

Hauteskunde Legearen arabera, udal berriak eratzeko bilerak abenduaren 7an egingen dira. Bilkura horretan, Udalbatza berria eratzeko gain, alkatea bera ere hautatuko da. Nolanahi ere, Udalbatza eratutzat joa izan dadin, zinegotzi hautetsien erabateko gehiengoa bertan egotea ezinbestekoa izanen da. Aipatu gehiengoa lortzen ez bada, bilkura bi egun barru egin (abenduaren 9an, alegia), eta Udalbatza eratuko da zinegotzi-kopurua edozein dela ere. Ondoren, eraketa-bilkuran egin beharreko buruzko azterketa egingen dugu.

a) Adineko Mahaia osatu

Lehenengo eta behin, Adineko Mahaia osatuko dugu. Aipatu Mahaia, ekitaldian daudenen artean, adinez zaharrenak eta gazteenak osatuko dute. Alkatea bere karguaz jabetzen den arte, adinez zaharrena izanen da Mahaiburua, eta idazkaria, berriz, udaletxekoa bera.

Mahaiaren eginkizunik garantzitsuenak egiaztagutunak eta akreditazioak egiaztatzea, hautetsiei zina edo promesa hartzea eta alkatea hautatzeko ekitaldian buru izatea izanen dira.

Bestalde, zinegotzietan, beren zinegotzi izaera erabatekoa izan dadin, ezinbestekoa izanen dute Konstituzioari men egingen diotela aitortuko duen zin edo promesa egitea. Alegia, aipatu zin edo promesa egin ezean, hautetsiak ezin izanen du bere karguaz jabetu, ezta alkatea hautatzeko ekitaldian parte hartu ere. Zin edo promesa egitea gibelatzea hautetsiari karguaz jabetzea, efektibitatea eragozten dio; nolahi ere, horrek ez dio zinegotzi izaera kentzen.

Eratze-bilkuran ez dauden zinegotzietan bertaratzen diren lehenengo bilkuran egin ahal izanen dute zin edo promesa. Une horretatik aitzin jabetuko dira beren karguaz.

b) Alkatea hautatu

Eratze-bilkura berean hautatuko da alkatea. Alkatetzarako hautagaiak zinegotzi guztiak izan daitezke. Horietakoren batek zinegotzietan botoen erabateko gehiengoa lortuz gero, alkatea aukeratua izanen da. Halakorik gertatu ezean, udalerrian botorik gehien lortu duen zinegotzia

izendatuko da alkate. Horrek alkatetzarako postua onartzen ez badu, boto gehien jaso duen hurrengo izanen da.

Alkatea hautatuta, karguaz jabetu eta Udaleko osoko bilkuraren aitzinean bere karguari zin edo promes egin beharko dio. Alkate izendatutako zinegotzia udalbatza eratzeko bilkuran ez badago, 48 orduko epea izanen du osoko bilkuran bere karguaz jabetzeko; hala egin ezean, eta ezintasun-egiaztagiririk aurkeztu ezean, Alkatetza hutsik geratuko litzateke (Antolamendu eta Jarduera Araudiaren -AJA- 40. artikulua). Zinegotzi izateko egindako zinak edo promesak ezin izanen du alkate izateko egin beharrekoa ordeztu.

Alkateak karguari uko egin ahal izanen dio. Halakoetan, uko egitea idatziz egin beharko da udalbatzaren osoko bilkuraren aitzinean, eta bete gabe geratu den kargu hori Hauteskundeen Erregimen Orokorraren Lege Organikoaren 198. artikulua araberaren arabera beteko da. Alkate izateari uko egite horrek ez dio zinegotzi izateari ukatzen, non eta ez dion espresuki kargu horri ere uko egiten.

c) Ezohiko kontaketa eta ondarearen inbentarioa egiaztatu

Azkenik, kontuan hartu eratzeko-bilkura ezohiko kontaketa egin eta udalaren ondasun eta eskubideen inbentarioa egiaztatu behar dela. Eginkizun horietan alkate hautetsia, kargua utzi duena, kontu-hartzailea eta diruzaina edo, halakorik ezean, udaleko idazkaria egon behar dira, eta emaitza aktan jasoko da.

III.- ERATZE-BILKURA EGIN ETA HURRENGO HOGEITA HAMAR EGUNEKO EPEAREN BARRUAN EZOHICO BILKURA DEITU

AJAren 38. artikulua xedatzen duenaren arabera, eratzeko-bilkura egin eta hurrengo hogeita hamar laneguneko epean, alkateak, ondoren aipatzen diren aferei buruzko erabakiak hartzeko, udalbatzaren osoko bilkura, bat edo gehiago, deitu beharra dauka:

- a) hiko osoko bilkuren maiztasuna; ezin izanen da hiru hilez gorakoa izan.
- b) Informazio Batzordeak sortu eta osatu, halakorik dagoen udaletan.
- c) Osoko bilkuraren eskumenekoak diren organo kolegiatu guztietan udalbatzaren ordezkapena eramanen duten kideak izendatu.
- d) Alkateak hartutako ebazpenak ezagutu, hainbat arlotan: alkateordearen, Gobernu Batzordekideen (halakorik egon behar bada), eta Informazio Batzordeetako buruen izendapena, baita alkatetzak ematea egoki ikusten dituen ordezkariak ere.